

Képzési és továbbképzési programok, képzéskoordináció

Készítette: Andorkó Éva (Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda)

A BMSZKI képzési, továbbképzési, valamint képzés-koordinációs tevékenységének célja kettős: egyfelől mindent megteszünk azért, hogy szociális intézményként, valamint a munkatársaink munkavállalóként meg tudjanak felelni a továbbképzési kötelezettségre vonatkozó jogszabályi előírásoknak, másfelől igyekszünk a saját belső mércénk szerinti – hajléktalan ügyfeleink jobb ellátását támogató – magas színvonalú képzéseket szervezni, illetve ilyen képzésekre eljuttatni munkatársainkat.

2021-ben az alább következő tevékenységek tartoztak a Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda képzésekkel, továbbképzésekkel kapcsolatos feladatai közé.

Intézményi továbbképzési tervek

Az intézményi továbbképzési tervek 2021-ben is a 9/2000 SZCSM rendeletben foglaltaknak megfelelően készültek el. Az elkészült terveket az egységvezetőkkel, szakmai vezetőkkel konzultálva áttekintettük, szükség esetén javaslatot tettünk módosításukra. Ezeket összesítve állítottuk össze a BMSZKI továbbképzési tervét, melyet a szakmai igazgatóhelyettes hagyott jóvá. Ezt követően kezdtük meg a képzések szervezését a jóváhagyott képzési igényekre válaszolva. A továbbképzési tervek elkészítésénél fontos volt szem előtt tartani a kollégák szakmai igényeit.

A továbbképzési terv formáját tekintve egy Excel táblázat, amely tartalmazza a BMSZKI Új belépők képzését, a 9/2000 SzCsM rendelet alapján szervezett továbbképzéseket, a 25/2017. EMMI rendelet szerinti vezetőképzést; a nem akkreditált képzési, továbbképzési tevékenységeket, a szakirányú iskolarendszerű képzéseket, ill. a munkatársaknak szóló mentálhigiénés programokat. Az intézményi továbbképzési tervek összeállítását azzal is próbáltuk segíteni, hogy a korábbi évekhez hasonlóan az intézmények megkapták a képzési tevékenység szempontjából releváns információkat (pl. a működési nyilvántartással, továbbképzési időszakkal, valamint a jelenlegi képzési ciklusban elvégzett képzésekkel kapcsolatban).

5 munkakörhöz kötött tanfolyami továbbképzést, 4 BMSZKI által minősített tanfolyami továbbképzést, továbbá számos egyéb minősítéssel nem rendelkező képzési programot hirdettünk meg a BMSZKI munkatársai felé. Ezeken túl bármilyen egyéb képzést is választhattak a kollégák. A továbbképzéseket szabályozó rendelet 2021 januárjában hatályos változata szerint a munkakörhöz kötött továbbképzéseket a továbbképzési ciklus feléig el kell végezniük a szociális továbbképzésre kötelezett munkatársaknak, így továbbra is ezen képzéseken volt a hangsúly.

A továbbképzési tervekben 215-en jelezték, hogy részt vennének képzéseken – ez magába foglalja a BMSZKI saját szervezésű és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által indított munkakörhöz kötött, vagy más képzésszervezők által indított képzéseket is. A 215 munkavállalóból 170 fő valamilyen munkakörhöz kötött képzés elvégzését tűzte ki célul 2021-ben, 40-en a BMSZKI által meghirdetett választható képzések elvégzését tervezték, 5 munkavállaló más választható képzést szeretett volna elvégezni.

A 215 főből 137 fő, azaz 63,7%-a végezte el az általa választott továbbképzést. Ez a tavalyi évhez képest (2020-ban 45%) jelentős előrelépés, bár továbbra sem igazán magas az arány – háttérben az állhat, hogy a kollégák nagyrésze a munkakörhöz kötött képzéseken való részvételt tűzte ki célul, de nem indult annyi képzés, hogy lefedte volna a teljes igényt, illetve az év vége fele a jelentkezők egy részét a járvány és az azzal kapcsolatos intézkedések megátolták a részvételben.

A BMSZKI által szervezett képzéseket a képzésekbe belekezdők 80%-ának sikerült elvégeznie, ami a korábbi évekhez képest egy kicsit alacsonyabb arány – a lemorzsolódás okai (ismét csak) főként a járványügyi rendelkezésekkel függtek össze: megbetegedés, karanténba kerülés, stb.

Új belépő kollégák képzése

A BMSZKI-ban 2008 óta foglalkozunk az új belépő kollégákkal. Tesszük ezt azért, hogy kollégáinknak minél inkább lehetősége legyen megismerkedni az itt folyó szakmai munka szemléletével. Képzésünket évről évre alakítottuk az igényeknek megfelelően. Folyamatosan igyekeztünk alkalmazkodni a résztvevők által jelzett igényekhez, a telephelyeinken már régebb óta dolgozó kollégák és vezetők jelzéseire. 2020-tól az eddiginél egyszerűbb, átláthatóbb rendszer jött létre: mindenkinek a próbaideje alatt részt kell vennie egy 3 napos képzésen és intézménylátogatásokon. Készítettünk egy „BMSZKI kisokost” amely az intézmény

működését, szervezeti egységeit, irányítási rendszerét, a munkavállalók számára legfontosabb tudnivalókat foglalja össze. Ennek megismerése is kötelező részévé vált a képzésnek.

2021-ben az Új belépők képzése a terveknek megfelelően negyedévente került megrendezésre: márciusban, júniusban, szeptemberben és decemberben. A négy alkalomból a járványügyi intézkedéseknek megfelelően két alkalmat online volt szükséges megtartani: márciusban és decemberben. Ehhez az előző évben elkészített anyagokat használtuk. Júniusban és szeptemberben sikerült személyes jelenléttel megszervezni a 3 napos képzést. Decemberben a képzési program bővült a gazdasági rész bevonásával, mert fontosnak tartjuk azt is, hogy kollégáink e területen is bepillantást nyerjenek a BMSZKI életébe.

A négy képzésen összesen 53 fő vett részt, a résztvevő kollégák közt volt segédmunkás, szociális munkatárs, jogász, belső ellenőr és egészségügyben dolgozó kolléga is. 2021-ben sikerült elérni, hogy munkakörétől függetlenül vegyenek részt a kollégák ezen a képzésen. A kollégák visszajelzései alapján elmondható, hogy hasznosnak érzik a képzést és a részvételt követően jobban átlátják, megértik az itt folyó munkát.

Az oktatásban részt vevő kollégáknak ezúton is nagyon köszönjük a sok befektetett munkát.

[Kötelező és munkakörhöz kötött továbbképzéseken való részvétel támogatása](#)

2021-ben továbbra is fenntartottuk az előző években kialakult jó munkakapcsolatot a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet munkatársaival, melynek eredményeképpen öt munkakörhöz kötött képzés megszervezését helyeztük kilátásba olyan módon, hogy a képzés helyszínét, illetve a csoportok szervezését a BMSZKI biztosította, a képzés megvalósításáról a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet gondoskodott. A megtervezett öt képzést a járványügyi intézkedéseket figyelembe véve sikerült megtartani. Két képzést nyár elején, három képzést ősszel szerveztünk. A képzési csoportok szervezésénél figyelembe vettük a továbbképzési igényeket, ezáltal a következő munkakörhöz kötött képzések tudtak megvalósulni:

- A hatékony kommunikáció eszközei – 2 képzési csoport
- Egyes ellátotti célcsoportok (pszichiátriai és szenvedélybetegek, fogyatékos személyek) sajátosságainak ismerete, öngyilkosság prevenció, krízisintervenció - 2 képzési csoport
- Demenciával élő személyek ellátása és gondozása, valamint a demenciával élő személyek viselkedésváltozása – 1 képzési csoport

Az 5 képzési csoportra összesen 123 fő jelentkezett, ebből 109 fő sikeresen elvégezte az általa megjelölt munkakörhöz kötött képzést. A járványügyi intézkedések és a megbetegedések 14 fő számára nem tették lehetővé a képzés befejezését.

2021 ősztől elérhetővé vált két kötelező képzés is a munkavállalók számára: Jogszabály/jogismeret aktualizálás, ellátotti-, gyermek-, betegjogok és a Kiegészítés felismerése és kezelésének lehetőségei. Mindkét képzés e-learning formában került megszervezésre és kollégáinknak önállóan kellett jelentkezniük rá, a jelentkezéstől számítva 45 nap állt rendelkezésre, hogy elvégezzék azt. Az elvégzett kötelező képzések képzésenként 6 továbbképzési pontot érnek.

Választható minősített továbbképzések

A BMSZKI továbbképzései

2021 második felében nyílt lehetőségünk választható szociális továbbképzéseket szervezni. Augusztustól novemberig 2 szakmai tanfolyam valósult meg, ezeken összesen 25 fő vett részt – közülük 22 fő BMSZKI-s kolléga.

1. Segítő munka gyermekkori bántalmazás és kapcsolati erőszak áldozataival és túlélőivel - traumát elszenvedett emberek a hajléktalan ellátásban

A képzés célja a gyermekkori bántalmazás és a párkapcsolati erőszak áldozatainak körében végzett segítő munka támogatása. Ez egy régi-új képzésünk: a tavalyi évben immáron harmadik alkalommal nyújtottuk be minősítésre a programot (amit természetesen időről időre megújítunk). Újdonságot jelent, hogy Hoffmann Krisztina mellett intézményünk munkatársa, Bércesi Ildikó is bekapcsolódott oktatóként a programba – elősegítve azt, hogy az még intenzívebben tudjon válaszolni a BMSZKI-ban felmerülő igényekre.

Óraszám: 30 óra, Pontszám 35 pont

2. A segítő beszélgetés módszertana - interjúkészítés a szociális munkában, elmélet és gyakorlat

A tanfolyam olyan ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítására ad lehetőséget, melyet a legtöbb felsőoktatási tanrend nem tartalmaz kellő mélységben, ugyanakkor gyakorló szociális munkásoknak elengedhetetlenül fontos. A szakmai tanfolyam célja, hogy a segítő munkakörben

dolgozók megismerjék az interjúkészítés elméletét, kipróbálják a gyakorlatban is egy önállóan elkészített életútinterjú során.

Óraszám: 45 óra, pontszám 40 pont

Az egyes tanfolyamok a résztvevők száma szerint:

Továbbképzés címe	Résztvevők száma összesen	Résztvevők száma BMSZKI	Résztvevők száma külső intézmények
Segítő munka gyermekkori bántalmazás és kapcsolati erőszak áldozataival és túlélőivel – traumát elszenvedett emberek a hajléktalan ellátásban	13	13	0
A segítő beszélgetés módszertana – interjúkészítés a szociális munkában, elmélet és gyakorlat	12	9	3

A járványügyi helyzetet és rendelkezéseket figyelemmel kísérve igyekeztünk a képzéseinket személyes jelenléttel megvalósítani. Ez a törekvésünk nagyban sikerült, egy-két képzési alkalmat volt szükséges áthelyezni az online térbe. A szakmai tanfolyamokat összesen 25 fő kezdte meg, közülük 3 résztvevő külső intézmény munkavállalója – és 20 résztvevő végezte el sikeresen a tanfolyamokat.

Egyéb választható képzések

A minősített továbbképzések mellett a BMSZKI több szakmai műhelyen való részvétel lehetőségét kínálta év elején a munkatársaknak

1. Foglalkoztatási Szakmai Műhely

2021-ben belső képzésként folytattuk a szakmai műhely megvalósítását, mert szociális intézményként fontosnak tartjuk a foglalkoztatás kérdését. Így a kollégák által javasolt témákra szakértőket kértünk fel egy-egy előadás megtételére. Ők olyan külső szakemberek voltak, akik különböző civil szervezeteknél vagy intézményeknél dolgoznak és munkájuk során találkoznak ügyfeleinkkel: pl. megváltozott munkaképességű hajléktalan emberek foglalkoztatása, addiktológiai/drogproblémával küzdő hajléktalan személyek munkarehabilitációja. Az alkalmakra minden hónapban egyszer került sor és nyitott volt minden dolgozó számára, akit az adott téma érdekelt. A tervezett hét alkalomból hat alkalom került ténylegesen

megszervezésre, egy alkalom a járványhelyzet miatt elmaradt, de bízunk benne, hogy 2022-ben sikerül ezt is megszervezni.

A pandémia miatt előfordult, hogy az előadásokat online kellett megvalósítani. Azonban kollégák jelentős része vagy infrastruktúra hiánya miatt, vagy az online tértől való idegenkedés miatt nem szívesen vett volna részt az előadásokon. Ezeket a problémákat hibrid megoldással orvosoltuk. A sikeresen megtartott hat alkalom során az volt megfigyelhető, hogy az összegyűjtött témák és előadások népszerűnek bizonyultak a kollégák körében. Azt jelezték vissza, hogy ismereteik és kapcsolati hálójuk is bővült az részvétel nyomán.

2. Mentális zavarral hajléktalan élethelyzetben élő személyek pszichoszociális rehabilitációja – szakmai műhely

2021. áprilisától decemberéig, havi rendszerességgel, online formában szerveztük meg ezt a szakmai műhelyünket – Dr. Bulyáki Tünde vezetésével.

A műhely célja az volt, hogy a kollégák megismerjék a mentális zavarral élő személyek ellátását biztosító szociális ellátásokat (különös tekintettel a közösségi pszichiátriai ellátásra), illetve az együttműködések lehetőségeit más szolgáltatókkal; továbbá, hogy a kollégák betekintést kapjanak a mentális zavarral élő kliensek rehabilitációját elősegítő pszichoszociális rehabilitációs stratégiákba.

(A szakmai műhelyről részletes ismertető olvasható a *Mentális zavarral hajléktalanságban élő kliensek ellátása* beszámolónkban.)

3. Idősügyi szakmai műhely

A 2021. évi idősügyi műhely alkalmak tapasztalatai alapján elmondható, hogy a munkatársak számára új információk lehetnek a speciális ellátotti csoportra fókuszáló egyéni- és csoportmunkában is alkalmazható technikák, amivel az idős emberek idejét lehet célszerűen strukturálni. Ezen kívül a tartós elhelyezést biztosító intézmények rendszerét, és ennek az igénybevételének rendjét is szükséges a továbbiakban kiemelt hangsúllyal megismertetni a kollégákkal. Az ezekbe való jelentkezés feltételeinek és a kitöltendő nyomtatványok ismeretében könnyen és gyorsan lehet alkalmazható ismereteket biztosítani. Az idősek otthoni ellátásban azonban – ahogy máshol is – rendkívül fontosak a személyes kapcsolatok, amit intézménylátogatással lehet orvosolni a műhely keretében, de ez a koronavírus járvány miatt az elmúlt évben megvalósíthatatlan volt.

Az időügyi képzés tematikája: az idősekkel végzett segítő munkához elengedhetetlen pszichológiai ismeretek (idősödés lélektana, megküzdési technikák), az idősek otthonainak szabályait rögzítő jogi szabályozás, az idő strukturálását-, mentális állapot megtartását-javítását elősegítő technikák, stb. – mindezek fontos, hogy egy további képzés fókuszába is kerüljenek (ennek kidolgozása folyamatban).

A munkavállalóknak minden évben lehetősége van a BMSZKI-s képzésektől eltérő képzést is megjelölni a továbbképzési terveikben. 2021-ben három fő végzett más szervezet által megvalósított képzést, 1 fő a *Facilitátor képzés - resztoratív technikák alkalmazása, jóvátételi szemléletű mediációs eljárások levezetése* képzésen, 2 fő pedig Portage képzésen vett részt.

Vezetőképzésen való részvétel támogatása

A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017 EMMI rendeletnek megfelelően az ellátási egységvezetőknek vezetőképzésen kell részt venniük. Ez a kötelezettség nem vonatkozik azon ellátási egységvezetőkre, akik szociális szakvizsgával rendelkeznek. Aki először vesz részt szociális vezetőképzésen, annak első alkalommal ügynevezett alapozó képzésen, majd két évente megújító képzésen kell részt vennie. A vezetőképzéseket pályázati forrásból valósította meg a Semmelweis Egyetem és a Pázmány Péter Egyetem. 2021-ben minden érdeklődő számára elérhetővé vált a képzés, részt vehettek rajta szakmai vezetők is, akik a szociális vezetőképzés teljesítésével a továbbképzési kötelezettségüket teljesítették. 2021-ben a BMSZKI-ban négy ellátási egységvezető és két ellátási egységvezető helyettes (szakmai munkáért felelős vezető) vett részt alapozó képzésen.